

Sygn. akt VIII Ka 635/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący : SSO Dorota Niewińska

Sędziowie: SO Wiesław Oksiuta – spr.

SR del. Beata Maria Wołosik

Protokolant : Agnieszka Malewska

w obecności prokuratora Elżbiety Korwell, po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2014 r. sprawy skazanego K. W. z art. 85 k.k. na skutek apelacji prokuratora i obrońcy skazanego od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 20 maja 2013 r. (sygn. VII K 973/12):

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie z punktu I., II., III. i IV. części dyspozytywnej i na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w sprawie o wydanie wyroku łącznego wobec K. W. umarza.

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. Z. kwotę 206,64 (dwieście sześć złotych sześćdziesiąt cztery grosze), tytułem kosztów obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze, w tym kwotę 38,64 (trzydzieści osiem złotych sześćdziesiąt cztery grosze) tytułem podatku VAT.

IV. Zwalnia skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

K. W. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25 marca 2009r. w sprawie o sygn. akt VII K 181/09: za czyn z art. 280§1 k.k., popełniony w dniu 12.07.2008r. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, za czyn z art. 278§1 k.k. w zw. art. 12 k.k., popełniony w dniu 13.07.2008r. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, orzeczono karę łączną w wymiarze 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat, oraz zobowiązano do powstrzymania się od nadużywania alkoholu, na mocy art. 46§1 k.k. orzeczono obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 100 złotych, obciążono opłatą i pozostałymi kosztami sądowymi.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie o sygn. akt VII Ko 518/11 zarządzone wykonanie łącznej kary pozbawienia wolności. Na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 13.07.2008r. do dnia 14.07.2008r.

2. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 16 lutego 2011r. w sprawie o sygn. akt XV K 1237/10: za czyn z art. 278§1 k.k. popełniony w dniu 16.04.2010 r. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona na okres próby wynoszący 4 (cztery) lata oraz na mocy art. 46§1 k.k. orzeczono solidarnie z innym oskarżonym obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 394 złotych. Zwolniono z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa opłaty i pozostałych kosztów sądowych.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 13.09.2012 r. w sprawie o sygn. akt XV Ko 1620/12 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary.

3. zaocznym Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 1 marca 2011r. w sprawie o sygn. akt III K 13/11: za czyn z art. 278§1 k.k. popełniony w dniu 26.06.2010r. na karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszane na okres próby wynoszący 4 (cztery) lata oraz na mocy art. 46§1 k.k. orzeczono obowiązek naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 250 złotych. Zwolniono z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa opłaty i pozostałych kosztów sądowych.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 25 września 2012 r. w sprawie o sygn. akt XV Ko 1471/12 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary.

4. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 11 maja 2011r. w sprawie o sygn. akt XV K 1382/10: za czyn z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 278§1 k.k. popełniony w dniu 8.09.2010 r. na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszane na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata i karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych, przyjmując wysokość stawki za równoważną kwocie 10 złotych, obciążono oskarżonego opłatą i pozostałymi kosztami sądowymi. Na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono okres zatrzymania od dnia 8 września 2010 roku do dnia 9 września 2010 r.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 20.09.2012 r. w sprawie XV Ko 1697/12 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary. Na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres zatrzymania w dniach 8 - 9.09.2010r.

5. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 8 września 2011 r. w sprawie o sygn. akt XV K 1619/10: za czyn z art. 278§1 k.k., popełniony w dniu 2.10.2010r. orzeczono karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszane na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata, oddano oskarżonego pod dozór kuratora sądowego, zwolniono od opłaty i kosztów sądowych.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 13.01.2012 r. w sprawie o sygn. akt XV Ko 2375/11 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszanej kary.

6. Sądu Rejonowego w Białymstoku wydanym w dniu 21 maja 2012r. w sprawie o sygn. akt VII K 196/12: za czyn z art. 284§2 k.k. popełniony w dniu 5.08.2011r. orzeczono na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zasądzono na rzecz pokrzywdzonych kwotę 3.500 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, zwolniono z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa opłaty i pozostałych kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 20 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt VII K 973/12:

I. Na podstawie art. 85 k.k. art. 86 § 1 k.k., art. 89§1a k.k. połączył kary orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawach: XV K 1237/10, III K 13/11 i XV K 1382/10 i XV K 1619/10, opisane w punktach 2,3,4,5 i orzekł karę łączną w wymiarze 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 63§1 k.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej kary pozbawienia wolności zaliczone okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 8 - 9.09.2010r. oraz okresy odbytych kar pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu.

III. W pozostałym zakresie wyroki w sprawach podlegających łączeniu pozostawił do odrębnego wykonania.

IV. Na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie spraw o sygnaturach VII K 181/09 i VII K 196/12 Sądu Rejonowego w Białymstoku, opisane w pkt 1 i 6.

V. Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. kwotę 236,16 (dwieście trzydzieści sześć i 16/100) złotych, w tym kwotę 44,16 (czterdzieści cztery i 16/100) złotych podatku VAT tytułem, nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

VI. Zwolnił skazanego K. W. od ponoszenia kosztów sądowych.

Powyższy wyrok zaskarżyli prokurator i obrońca skazanego.

Prokurator, na zasadzie art. 425§1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść K. W.. Na zasadzie art. 427§1 i 2 k.p.k., art. 437§1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k. zarzucił mu:

1. obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 89§1a k.k. poprzez jego błędne zastosowanie jako podstawy połączenia kar orzeczonych wyrokami wskazanymi w pkt I wyroku łącznego, podczas gdy do chwili wydania wyroku łącznego zarządzono wykonanie wszystkich kar pozbawienia wolności podlegających łączeniu, a zarazem przepis ten nie powinien stanowić podstawy orzeczenia kary łącznej.

2. rażąco niewspółmierność kary łącznej wymierzonej K. W. w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy zastosowaniu zasady absorpcji po połączeniu wyroków w sprawach XV K 1237/10, III K 13/11, XV K 1382/10 i XV K 1619/10 Sądu Rejonowego w Białymstoku, którymi orzeczono kary jednostkowe odpowiednio 8 miesięcy pozbawienia wolności, 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku pozbawienia wolności, podczas gdy całokształt okoliczności przedmiotowych spraw, postawa oskarżonego, jak również względ na cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego przemawiają za tym aby wymierzyć mu surowszą karę łączną w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku łącznego poprzez wyeliminowanie art. 89§1a k.k. z podstawy orzeczenia kary łącznej w pkt I wyroku łącznego oraz wymierzenie K. W. kary łącznej w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności.

Z kolei obrońca skazanego, na zasadzie art. 444 k.p.k. oraz art. 425§1 i 2 k.p.k. zaskarżyła wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze. Na zasadzie art. 427§1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzuciła rażąco niewspółmierność kary łącznej wyrażającej się w wymierzeniu K. W. kary łącznej jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności podczas, gdy prawidłowa analiza okoliczności popełnienia przestępstw, ich bliskiej więzi przedmiotowej, jak i podmiotowej wskazuje, iż karą wystarczającą do osiągnięcia swych celów, zwłaszcza w zakresie zapobieżenia powrotowi do przestępstwa, jest kara łączna wymierzona w wysokości najwyższej z kar podlegających łączeniu.

Na zasadzie art. 427§1 k.p.k. wniosła, aby sąd odwoławczy, korzystając z uprawnień przewidzianych w art. 437§1 i 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok, zastosował zasadę pełnej absorpcji i wymierzył skazanemu K. W. karę łączną w wysokości najwyższej z kar podlegających łączeniu.

Postanowieniem z dnia 13 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie o sygn. akt XV Ko 1864/13 (sygn. akt XV K 1237/10), na podstawie art. 4§2 k.k., art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw zamienił karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wobec K. W. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 16.02.2011 r. na karę 30 (trzydziestu) dni aresztu. Postanowienie uprawomocniło się.

Postanowieniem z dnia 09 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie o sygn. akt XV K 1382/10, na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw zamienił karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wobec K. W. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 11 maja 2011 r. na karę 30 (trzydziestu) dni aresztu. Postanowienie uprawomocniło się.

Postanowieniem z dnia 09 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie o sygn. akt XV K 1619/10, na podstawie art. 4§2 k.k., art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw zamienił karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności orzeczoną wobec K. W. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 08.09.2011 r. na karę 30 (trzydziestu) dni aresztu. Postanowienie uprawomocniło się.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 stycznia 2014 roku obrońca skazanego wniósł o umorzenie postępowania z uwagi na treść postanowień zapadłych wobec skazanego.

Prokurator przychylił się do stanowiska obrońcy i wniósł o umorzenie postępowania na mocy art. 572 k.p.k. (k. 159v).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje okazały się nie pozbawione racji, aczkolwiek modyfikacja części skazań jednostkowych objętych zaskarżonym wyrokiem łącznym, już po jego wydaniu, doprowadziła – na etapie postępowania odwoławczego – do konieczności zmiany tego wyroku poprzez uchylenie rozstrzygnięcia z punktu I., II., III. i IV. części dyspozytywnej i na podstawie art. 572 k.p.k. umorzenia postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego wobec K. W. (postulowanego także przez obrońcę oskarżonego i prokuratora na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 stycznia 2014 r.).

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją art. 85 k.k., jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregokolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa.

Niewątpliwym jest, że wskazany przepis, jak i następne określające przesłanki orzeczenia kary łącznej nie przewidują możliwości łączenia kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo z karą aresztu orzeczoną za wykroczenie. Możliwości takiej nie przewiduje również kodeks wykroczeń, dlatego też postępowanie wywołane wnioskiem o wydanie wyroku łącznego obejmującego wyroki skazujące za przestępstwa i wykroczenia podlega umorzeniu na podstawie art. 572 k.p.k. (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1999 roku w sprawie o sygn. akt V KKN 13/99, Prokuratura i Prawo 1999/9/20, a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2007 roku w sprawie o sygn. akt II KK 115/07, OSNwSK 2007/1/1425).

Analiza czterech wyroków jednostkowych objętych przez Sąd Rejonowy przedmiotowym wyrokiem łącznym z dnia 20 maja 2013 roku, co do których w dacie jego wydania zachodziły przesłanki z art. 85 k.k. wskazuje, że w trzech z nich przestępstwa, za które skazany został K. W. w obecnym stanie prawnym stanowią wykroczenie.

Przesądziła o tym treść ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.2013.1247), która w tym zakresie weszła w życie w dniu 09 listopada 2013 roku. Na mocy jej art. 2 ust. 4 zmieniono treść art. 119§1 k.w. Zgodnie z jego brzmieniem obecnie wykroczeniem jest czyn polegający na kradzieży lub przywłaszczeniu cudzej rzeczy ruchomej jeżeli jej wartość nie przekracza ¼ minimalnego wynagrodzenia. Minimalnym wynagrodzeniem (zgodnie z art. 47§9 k.w. dodanym przez art. 2 ust. 2 w/w ustawy) jest zaś wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314). Obecnie wynosi ono 1.680 złotych.

Mając na uwadze fakt, że w sprawach o sygn. akt XV K 1237/10, XV K 1382/10 i XV K 1619/10 wartość mienia będącego przedmiotem zaboru, którego dokonał bądź usiłował dokonać K. W., nie przekraczała ¼ wartości minimalnego wynagrodzenia, w każdej z nich – kierując się także treścią art. 4§2 k.k. i art. 50 ust. 1 w/w ustawy nowelizującej – Sąd Rejonowy wydał postanowienia, mocą których zamienił orzeczone w nich prawomocnie kary pozbawienia wolności na kary 30 dni aresztu.

W tej sytuacji połączenie kar orzeczonych w/w sprawach (o sygn. akt XV K 1237/10, XV K 1382/10 i XV K 1619/10) z karą orzeczoną za przestępstwo w sprawie o sygn. akt III K 13/11 stało się niemożliwe, co zdeterminowało – na etapie postępowania odwoławczego – konieczność uchylenia rozstrzygnięcia z punktu I., II., III. i IV. części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku.

Jednocześnie wobec tego, że nie zachodzą warunki z art. 85 k.k. do wydania wyroku łącznego, także przy uwzględnieniu pozostałych skazań jednostkowych K. W. (a więc w sprawach o sygn. akt VII K 181/09, III K 13/11 oraz VII K 196/12) postępowanie o wydanie wyroku łącznego wobec jego osoby należało umorzyć. Dlatego, orzeczono jak w punkcie I sentencji niniejszego wyroku.

W pozostałej części, mając na uwadze rozstrzygnięcie o kosztach procesu za postępowanie pierwszoinstancyjne, zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

O kosztach obrony z urzędu za postępowania odwoławcze orzeczono na podstawie §14 ust. 5 w zw. z §16 i §2 ust. 1-3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z dnia 3 października 2002 r. , Nr 163, poz. 1348).

Z uwagi na trudną sytuację materialną skazanego, który odbywa karę pozbawienia wolności, a także ze względów słusnościowych, na mocy art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.